

Ove's saga.

Ove hed en mand. Han boede i det sydvestlige hjørne af landet, hvor hans forfædre havde lagt deres gård langt ude mod vest, ganske tæt på havet. Gården lå ensomt, men godt på en lille høj, ja nogle sagde endda et lille bjerg, der aldrig blev overskyldt af havet. En å flød tæt forbi gården, og i de ældste tider havde den været en god tilgangsvej til gården, især i vinterhalvåret, hvor megen regn og væde kunne gøre den mudrede vej til gården ganske ufremkommelig. Da kunne selv et beskedent fartøj på åen gøre mangan en færd meget lettere, når nødvendige ærinder skulle besørgeres.

Ove var bonde på gården, som sin far før ham, og som hans far før ham igen. Og det var han godt tilpas med. Han var glad for sine køer, som han kendte hver med sit navn, og som han gik og snakkede med hver dag, når han skulle malke eller fodre. Og han var glad for sine to søer, som også gerne blev kløet lidt bag øret, når det var fodringstid.

Og om sommeren groede græsset sig grønt og saftigt, og gav foder til de brogede køer, som nød at være på græs både dag og nat. Og noget græs blev lavet til høg, som duftede dejligt, og som om vinteren gav mindelser om den forgangne sommers dejlige og lyse tid. Sommetider lavede Ove også noget ensilage, der jo var en ret nymodens opfindelse på den egn. Ove var ikke den, der pløjede så meget i sine marker. Jorden var meget stiv af den fede klæg, og ofte kunne der stå vand i de gravede render på marken. Så han sørgede for at holde græsset i god vækst og såede kun nyt korn med græs, når der var behov herfor, og det var det ofte kun engang hvert femte eller sjette år.

Og sammen med køerne gik stude og kvier, og en enkelt stor og broget tyr. Den sidste var såmænd meget fredelig, og var måske blevet lidt vel gammel, så køerne egentlig kun interesserede den om sommeren, når vejret var godt. Men den var sådan et godt gemyt, og den gav så gode kalve, ja og Ove holdt egentlig meget af den, så han kunne ikke rigtig få sig selv til at sende den bort. Så den blev, ja sådan blev den på gården år efter år.

Og ja, Ove var egentlig en glad og tilfreds mand. Han kunne lide at være bonde, og han var glad for sit sted, selvom det lå lidt sådan for sig selv midt ude i det flade landskab. Naboer var der langt til, og der kom heller ikke mange fremmede til gården. Kun budbringeren fra staden kom indimellem, ligesom ham der hentede mælk. Ellers kom der ikke mange besøgende. Og Ove passede sig selv og sine køer; somme skød han en and eller en gås, og somme tider fangede han en ål eller to i åen. Det sidste var der nu nogle kloge folk i en stor by langt væk, ja egentlige nogle folk ved Kongens hof, der ikke brød sig om, og derfor havde sendt bud til Ove om, at det måtte han ikke længere gøre. Det var Ove egentlig ked af, for ål smagte nu godt, og havde også somme tider kunnet give en god og kontant indtægt.

Ove havde et fjernglas, som han kunne se langt ud til horisonten med. Og for at kunne se endnu længere, og således også i god tid kunne få øje på nogen, der nærmede sig gården, havde han bygget sig et tårn. Det var et ret højt tårn, og det havde han placeret oven over laden. Her opholdt han sig tit, når han var færdig med et arbejde, og så stod han og kiggede på køer og stude, der var vandret langt væk til de fjerneste af gårdens marker. Tidligere havde han også kunnet se de andre bønder køer og kvier, ja endda også tidligere nogle stude, men det var længe siden. Nu var det kun Ove, der havde køer på den egn, så han måtte kigge langt efter andres køer og kvier.

Og så oprandt en dag, hvor Ove efter malkningen stod i sit tårn og kiggede ind mod gestranden, ind mod de sparsomt bebyggede områder, der afsluttede gestranden mod vest. Det var på slutningen af sommeren, græsset var stadig grønt og dyrene trivedes; det havde været en god sommer det år, syntes Ove.

Og han mens kiggede indad langs vejen, kunne han se et køretøj, som nærmede sig i langsom fart. Det var ligesom det tøvede lidt, som om dets fører kiggede lidt til alle sider, mens turen gik mod vest ud over de åbne vidder.

Og køretøjet kom op til gården og kørte ind på gårdspladsen. Og Ove gik ned fra sit tårn og ud på gårdspladsen for at se, hvem der var hans gæst. Og han blev noget overrasket over at se en ung og yndig kvinde stå ud af køretøjet. Det var meget sjældent, at en så yndig kvinde kom forbi, ja faktisk kunne Ove ikke lige huske, hvornår det sidst var sket, ja ikke siden hans mor var ung, og det var mange, mange år siden.

Og Ove gik hen til hende og gav hende hånden til goddag og bød velkommen til sit ydmyge sted. Kvinden var klædt i grønt tøj, og der stod et navn på hendes tøj. Det var navnet på en afdeling ved Kongens hof, vidste Ove og han kunne se, at der stod det samme navn på hendes køretøj. Ove havde hørt navnet før; han vidste, at den var den samme afdeling, der tog sig af naturen i danernes land.

Ove blev ganske glad over hendes besøg, især da hun sagde, at hun gerne ville se nærmere på hans marker, på de planter, der groede på hans jord, og høre og se på de fugle, der fløj igennem luften. Netop i de dage var der mange regnsøver; de var lige kommet langsvejs fra på deres vej mod syd, og deres sørgmodige fløjten fyldte luften over engene.

Og Ove gik med hende ud på de nærmeste marker. Og hun gik og kiggede på alle de planter, som hun så. Ja det vil sige, hun kiggede egentlig mest efter det, som Ove kaldte ukrudt, på planter med gule blomster, eller hvide, eller nogle særligt stive græsser, som dyrene havde ladet stå. Hun kiggede ikke så meget på de græsser, som Ove havde sået, eller på de kløverplanter, som også var kommet på den måde. Det var ganske vist langt, langt det meste af de planter, der groede der, men dem var hun nu ikke særligt interesserede i. Nej, det var de lave gule blomster, som hun især kiggede på. Og hun sagde ligesom til Ove, at det var en flot natur, han havde, og ikke landbrug, og at det derfor skulle beskyttes mod ham i fremtiden. Og Ove tænkte, at dette var egentligt ganske mærkeligt, for han og før ham hans far, havde drevet jorden på samme måde i al den tid.

Og efter at have set et par marker, sagde den unge kvinde til Ove, at nu havde hun ikke mere tid for i dag, men ville komme tilbage og se på planter i resten af markerne inden længe.

Ove gik lidt og tænkte over det, hun havde sagt, og han tænkte lidt over, om det kunne have nogle følger for ham og hans marker og hans køer, ja om det kunne have nogle følger for hans fremtid. Og derfor sendte han bud til den Ældste. Det var ikke så tit, han havde haft den Ældste på besøg, men denne gang tænkte han, at han måtte drøfte denne sag med ham og høre hans råd. Og den Ældste lyttede til ham, lyttede til beskrivelse af den unge kvindes besøg, og forstod den store fare, som Ove nu var udsat for. Og sammen drøftede de, hvilke muligheder, der var, og de besluttede, at den Ældste skulle være der, når den unge kvinde kom igen.

Og sådan blev det. Den unge kvinde meldte denne gang sin ankomst forud, og den Ældste kom da til gården på samme tid som hende. Og sammen gik de med hende, som også havde taget en anden yndig kvinde med på besøget, ud og så på alle gårdens marker. Og igen kiggede de kun efter planterne med de gule blomster, eller de græsser, som havde de stive blade. Og når den Ældste spurgte dem om navnene på nogle af de andre planter, som de så, blev de mundlamme og kunne ikke svare, men sagde, at disse ikke betød noget, at de ikke kendte dem; det var de lave gule, som de var kommet for at finde. For det var, at når de disse lave gule blomster var der, ja så var det natur. Så betød det ikke så meget, at der faktisk var langt mest græs og kløver af den slags, som Ove havde sået ud nogle år før, lige som det heller ikke betød noget, at Ove og hans far – ja endda hans far før ham havde gravet dræn ned i markerne og havde lavet grøfter og render, ja det betød heller ikke rigtig noget, at Ove havde sørget for at gøde sine marker, så græsset stod frodigt og grønt.

Og den Ældste forklarede med stor tålmodighed de fremmede fra Kongens Afdeling for natur, at sådan så en kultiveret græsmark ud, ja at der var tale om meget veldrevne og velpassede marker, hvor alt blev omhyggeligt plejet. Men også plejet på en sådan måde, at der også blev plads til nogle af de gule blomster og de stive græsser.

Og den Ældste forklarede også, hvilke konsekvenser en forkert og urigtig dom over Ove's græsmarker kunne få for Ove. Hvis hans marker blev dømt som natur og ikke som græsmarker, ja så måtte han sælge gården. For der var folk i den store by, som havde lånt Ove penge, da han skulle overtage gården, og da han skulle bygge stald, og de havde taget sikkerhed i jorden. Og når den blev bedømt som natur, ja så ville dens værdi blive meget mindre, og så ville de have deres penge tilbage. Og så ville den sidste kvægbonde på gården, ja i den flade egn forsvinde for evigt. Ja og hvordan skulle der så fortsat være grønne marker med saftigt græs, ja og hvor der også var plads til nogle gule blomster somme steder i marken. Ja det var spørgsmålet, som den Ældste gjorde rede for overfor de besøgende.

Og da de besøgende var taget af sted, gik den Ældste og Ove længe og talte om den frygtelige fare, som Ove og hans gård befandt sig i, og de drøftede længe, hvilke muligheder, der var for at afværge den. Så det blev sent, inden de skiltes.

Og den Ældste var fuld af dybe tanker, da han igen drog bort fra gården. Og siden tænkte han, at noget måtte der gøres, nogen måtte have besked, måske burde han endda gå til Landshøvdingen, ja måske endda derfra til Kongen. Men forinden måtte han fortælle folket det. Det måtte han gøre.